

Буряат үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой,
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

СОВХОЗ БҮХЭНӨӨ ШЭЭТЭ АЖАХЫ БОЛГОЕ

Техник хүүдөө ажыхы сааралд хүжжээ, продукцияг үнэ сэн химдаруулаха хэрэгшүүд эхээн үүргэ дүүргэхэ хүнөө үедэ Бурят орондоо хорин хоёр совхоз бий болон ажыхынаа абтадаг продукцияг гурбанай нэгэ үтээг болонхой.

Түрүүдтэ хуушан совхозууд жэлэйнгээ дүн гаргажа, үзэлэй хоёрдохой жэлдэ абтаганаа амжалттайгаар үнэ тула нёдондонойгоо тугалданууды дабтахагүй болдо.

Түрүү жэлэй дүн юу харуулан түрүүн совхозууд дотоо арга боломжонууды гүйцэтгэжэ шадангүй, адуу мал шэмэ үшөөл багаар абтаганаа совхозууд үнээн бүрииндэ зэргээр 1513 килограмм мөх, хонин бүрииндэ оройдоо килограмм нооно хайшалган байла. Яахдаа малай ашаг шэмэ бага байгааб гэжээ, олооносоо үзэлэй бүрииндэ шэдэ, олооносоо үзэлэй бүрииндэ шэдэ гүүртэ, отара бүхэнэй мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

СССР КНР хоёрой аха дүүгэй харилсаа холбоон

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Советскэ правительствона делегациин түрүдэй Амбондо ошоод байһан тухай

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

СССР КНР хоёрой аха дүүгэй харилсаа холбоон

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Советскэ правительствона делегациин түрүдэй Амбондо ошоод байһан тухай

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Нютаг бүрийн хонинууд

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

100 хониндоо 150 хурьган!

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Н. С. Хрущевой Индонезидэ ошоод байһан тухай

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

КПСС-эй ЦК-гэй декабриин Пленумэй тогтоолы бэлүүлхын түлөө!

Малай тэжээлэй дээжэ— кукуруза байһаниинь мэдээжэ!

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү кукурузашад дүй дүршэлөө дамжуулна

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Огородшодой оролдолгоор...

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Түрүү жэлдэ дээрхэй боложо, мөхө мэдэхгүй, тэндхи түрүүшээдэй харюусалгы дээдэ хэмжээ абдаггүй, социалистик мурьсөө хүсэд хайшалгажэ шадангүй байшо.

Колхозой тоосогоо сулааһнаа

Малой жэлэй түрүүшын жэлдэ малай ашаг шэмэ дээшлүүлгэ тологийн олошоруулха, үбэрлэгийн баян ургаа хуушаа урдаа табиган зооноо мунуу бэсээр дүүргэһэн «Путь социализма» колхоз (Ярууна) түрүүлгшэ нүхэр тоосого-хунгалтын сугар дээрэ тодорхойгоор хэлэжэ...

Ажахын хурданаар хүгжэнэ

Малай тэжээл урда жэлнүүдэй хидэ орходоо элбэг эхээр бэлдэгдэ. Жэшээлхэдэ, нэгэ үнөөндэ 26 центнер бүдүүн тэжээл, 2 центнер үлүүртэй концентрат, 7 тонно шахуу силос бэлдэхэдэ. Колхозой бүхы доходой 36 процентны колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаагдажа, нэгэ ажалта үдэртэ 7 түхэриг хубаагдаа. Нийтын ажалда үнэн сэхээр ажалланан колхозой гэшүүд ажалта үдэртэ мүнгэ эхээр абана. Жэшээлхэдэ, хаалишад Дулма Аюржанаева 11.258 түхэриг, Намсалма Бадмаева—7394 түхэриг, адуушад Цыден-Еши Жалсанов—10.551, Дылгыр Тулунов—10506 түхэриг мүнгэ абанан байха юм.

—Нү эхээр хааха арга боломжын би байбаше, тэрэниэ хэрэглэжэ үшөө шаданагүйбди. Үнөөдтэ шэмээтэ силос ёһоор элюулэгдэнгүй, бүлээн улаар уналагданагүй. Дарагданан 2005 тонно силос мүнөө хүрэтэр задалагдаагүй байхаар. Гүүртые даагша, хаалишадше тэрэниэ задалжа үнөөдтэ үгэхэ, голоомо буйлуулжа, үбнэ, зёлөнкотой холдод элюулхэ хэрэгтэ ханалаа табинагүй. Энэ шалтагаанһаа боложо, биратай хүн хаагданагүй бшуу. Январдэ һарада шахажа байһан жараад буруу, хашарагуудые гүрэндэ тушаагаад, мяха худалдаха I кварталтай түсөө дүүргэ пэмди. Энээндэ баярлаад, мүнөө саашаа даа мяха эхээр худалдаха, тушаахын түлөө гахай, хони, буруу, хашарагуудые шахан таргалуулха гэжэ хэншые оролдзогүй.

Энээнһээ найхан юун байхаб

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Анна Нефодьева залуу хаалишад Майя Ванчикова Галя Цыденова хоёрто дүй дүршэл тухайгаа хөөрөжэ байна. Н. Дамбаевай фото.

ЗОН НҮХЭДТӨӨ магтуулжа, шан, грамотануудта хүртэжэ, эрхим ажаллаараа холо ойгуур сууржажа байхада найшые, урмашаха баясахааршые юм аабза. Теэд нёдондо нотагай үүлтэртэй үнээн бүриһөө өөрөө 1800 гаран литр, даадаг гүүртээрээ—1650 гаран литр һу хаажа, аймаг соогоо эрхимлээн байбаше, Анна Нефодьевагай ханаан холо дутамаг ябадаг, колхоз, аймагай суглаа, зүбөөн дээрэ магтуулха, дурдуулахааа аягүрхэн бодолдошые ээлэгдэдэг байгаа.

Хөөрэлдээр, танилсаһаар байтар энэ хүмнай аймагай нүгөөдэ захалаа тоной, эндэһээ 70—80 модондой газарһаа эрхэн, «Заветы Ильича» колхозой комсомол-залуушуулай ахалагша хаалишан Анна Нефодьева Крюкова болошоо һэн.

—Түрүүшээр уужа үгэнгүй, дурата, дургүйгөөр хороходо жо байдаг нэмнай. Мүнөө тад ондоогоор, аргагүй дуратайгаар уудаг болоод, — гэжэ басагадай нэгэн үхэрнүүд тээшээ заана. —Түрүүшээр далаагүй байхадаа тиигээ ха юм даа. Амтынь танихадаа ондоохон болоһон байна аабза?—гээд Анна Нефодьева манда хандан, нигэжэ нэмээнэ:—Татаһан талха, концентрадынь мин уһанда зуураад, хуурай нойтоор үгэхын орондо бүлээн уһандан худхаад, дабалжа, амтаруулаад, хоол болосотойгоор уулга гэжэ дурадхаа хүм даа. Биднэр өөнэдтөө тиигэдэгбди.

Барганаһай аймагай Барханай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой бригадта мүнөө жэлдэ эрхээр, машинала забарилжа эхилээ. Зураг дээрэ: тракторист Дамдин Нигаматов шэнэ мастерской соо.

Долоон жэлэй хоёрдохон жэлдэ эндык ажалшад урда горьтойгон зорилго табигдана. Малайнгаа ашаг шэмэ дээшлүүлжэ, гүрэндэ 1959 онойхидо орходоо 560 центнерээр эхэ мяха, 900 центнер һу, 33 центнерээр эхэ ноһоо, 13500 үндэг олоор худалдахан. Ажахынгаа бүхы халбаринуудые саашадан улам хүсэтэйгөөр хүгжөөжэ тушаа юу хэхэ, дуту дунда нуудаа яажа усалдаха тухай үгэ хэлэгшэд тогтожо хэлээ. Нү хаалин фермые даагша Ж. Дымбрылов һу хаалгы дээшлүүлжэ, гүрэндэ мяха эхээр худалдаха тушаа нигэжэ хэлээ:

«Победа» колхозой правлени, партийна эхин организаци малшад айнгаа ажнуудалда анхаралаа багаар табина, эндэ соёл сурталтай хүдэлмэри мартагдашанхай гэжэ хүдөө бэшэгшэ нүхэр Доржоугатай гэгшын бэшэһэн статья нимэ гаршатайгаар «Бурят үнэн» газетын февралын 16-най номерто хэлбэлгэһэн байна.

Нэгтэй Анна Нефодьева аймагай хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөнһөө бусажа ябаханда: «мүрсыөөндэ түрүүлбөшые, аймагаараа, элидхэлшын хэлээшээр, республика дотороо «хойноһоо гурбадахи һуури ээлжэ» ябахандаа байлыше найрхаха, баясахаар бэшэ байна даа...» гэжэ нүхэдтөө дуугараа һэн.

Хөөрэлдээр, танилсаһаар байтар энэ хүмнай аймагай нүгөөдэ захалаа тоной, эндэһээ 70—80 модондой газарһаа эрхэн, «Заветы Ильича» колхозой комсомол-залуушуулай ахалагша хаалишан Анна Нефодьева Крюкова болошоо һэн.

Тиигээд Анна Нефодьева дүтэ байһан нэгэ хуригшэ үнөөнэй хажууда ошожо, хайшан гээд бүхы дэлэнгынь узуурһаан абаад, дүрбэн талһааншэ тойруулжа, зөөлөнхөөр элбэжэ, нидхэрхэ тухай дахин харуулна.

Уялгая дүүргэхын түлөө тэмсэнэ

Мунунам үргэн далайсатай-байгуулаха долоон жэлэй хоёр-жэлдэ республикымнай колхознуудай эрхим хонишод үлүүлдэгшэн социалистическэ абаад, хэзээ хэзээ эдэбхи үүсхэлтэйгээр абана. Мүнөө үедэ хурьгад түрүүндэ абтажа байнхай.

Хонишодой ажал тухай бөшөгүүдһөө Хурьга түлжүүлхээр шиндээд, 300-е абанхай, тоброор харуулалжа байна. Мүн Даба-Самбу Лубсанов, Бальжинима Цыренов, Даши Лубсанов, Цыренжап Дагбаев гэгшэд даадаг бригаданууд найнаар түл абана.

Хурьга түлжүүлхээр шиндээд, 300-е абанхай, тоброор харуулалжа байна. Мүн Даба-Самбу Лубсанов, Бальжинима Цыренов, Даши Лубсанов, Цыренжап Дагбаев гэгшэд даадаг бригаданууд найнаар түл абана.

Түрүүшүүл, нүхэр Крюковагай жэшээгээр гээдэгшэдтэ туһалагты!

Тиигээршэ байтар партиин Центральна Комитетдэй декабрин Пленумэй түүхэтэ шийдхэбэри гаража, орон дотороо эдэе хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо, энээнэй тулада ойрын жэлнүүдтэ хоёртүрба дахин эхэ һу, мяха, тоһо, үндэг болон бусад продуктуудые абадаг болохо гэгшэн хүндэтэ зорилго хүдөөгэй ажалшадтай урда табигдаба. Пленумэй шийдхэбэрин гараһанай түлүүр аймаг, колхозынгоо 1960 оной социалистическэ уялгануудые баталалсажа байха үедөө партиин айкомой гэшүүн Анна Нефодьева ханажа, сэдхэжэ ябадаг хүсэл бодолоо заатагүй бөлгүүлжэ, гээдэгшэдые түрүүшүүлэй зэргэлдэ гархаа шухала хэрэгтэ өөрынгөө бодото хубитые оруулха гэжэ хийсэл һэн.

Тиигээршэ байтар партиин Центральна Комитетдэй декабрин Пленумэй түүхэтэ шийдхэбэри гаража, орон дотороо эдэе хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо, энээнэй тулада ойрын жэлнүүдтэ хоёртүрба дахин эхэ һу, мяха, тоһо, үндэг болон бусад продуктуудые абадаг болохо гэгшэн хүндэтэ зорилго хүдөөгэй ажалшадтай урда табигдаба. Пленумэй шийдхэбэрин гараһанай түлүүр аймаг, колхозынгоо 1960 оной социалистическэ уялгануудые баталалсажа байха үедөө партиин айкомой гэшүүн Анна Нефодьева ханажа, сэдхэжэ ябадаг хүсэл бодолоо заатагүй бөлгүүлжэ, гээдэгшэдые түрүүшүүлэй зэргэлдэ гархаа шухала хэрэгтэ өөрынгөө бодото хубитые оруулха гэжэ хийсэл һэн.

Тиигээршэ байтар партиин Центральна Комитетдэй декабрин Пленумэй түүхэтэ шийдхэбэри гаража, орон дотороо эдэе хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо, энээнэй тулада ойрын жэлнүүдтэ хоёртүрба дахин эхэ һу, мяха, тоһо, үндэг болон бусад продуктуудые абадаг болохо гэгшэн хүндэтэ зорилго хүдөөгэй ажалшадтай урда табигдаба. Пленумэй шийдхэбэрин гараһанай түлүүр аймаг, колхозынгоо 1960 оной социалистическэ уялгануудые баталалсажа байха үедөө партиин айкомой гэшүүн Анна Нефодьева ханажа, сэдхэжэ ябадаг хүсэл бодолоо заатагүй бөлгүүлжэ, гээдэгшэдые түрүүшүүлэй зэргэлдэ гархаа шухала хэрэгтэ өөрынгөө бодото хубитые оруулха гэжэ хийсэл һэн.

